

Odborný program určený studentům animace a filmovědných oborů se skládá ze dvou cyklů. První část je teoretická a nabízí celkem pět přednášek. Druhý okruh, složený z prezentací a masterclass, se zabývá praktickými hledisky výroby animovaného filmu a konkrétními přístupy zavedených autorů.

Jednotlivé katedry si mohou po dohodě s Anifilmem samy určit, která část odborného programu bude pro jejich studenty povinná a která volitelná. Je možné se individuálně domluvit na případné spolupráci a formě výstupů studentů z navštívených programů. Všechny přednášky budou tlumočeny.

Teoretický cyklus

NICHOLA DOBSON (UK) – “Between the Frames – the life and work of Norman McLaren”

Norman McLaren was one of the most innovative animators of the 20th century and is hailed around the world for his advances in animation and experimental film. He developed new techniques for creating moving images combining a love of dance and music with a distinctive animation process. Despite being one of the most oft quoted animators, when discussing what animation is, he is often missed out of the field of film and animation history. There have been very few publications dedicated to the history of the man and his work and this book seeks to address this omission of a vital part of animation and film history.

Where there has been a focus, it has been concentrated on his work as the founder of the animation department of the National Film Board of Canada. Though McLaren gained citizenship in 1952, it is generally forgotten that he was Scottish by birth, and indeed shared a hometown and personal connection with the celebrated documentary maker John Grierson. This is a relationship which will be investigated throughout the project, as well as many of the collaborations which McLaren participated in throughout his career.

With a view to the centenary of Scotland’s most famous animator in 2014, the project will examine his legacy by focusing on the influences in McLaren’s life, in terms of people, geography, politics and the arts, as well as those he influenced. With direct reference to McLaren’s personal correspondence (much of which has been previously unavailable), the project will consider his life and work, largely in his own words. This will provide a unique insight into a true filmmaking pioneer.

This preamble outlines my current research project, culminating in the book *Between the Frames*, (Scarecrow Press, forthcoming). This talk will present the research at the conclusion of the project, giving an outline of the background of the Stirling native, who went on to be described as a genius in his field, despite being less well known at home. **The presentation will include screenings of interview clips and some of his films.**

Dr Nichola Dobson is based in Edinburgh, lecturing part time at Edinburgh College of Art, University of Edinburgh. Founding editor of Animation Studies from 2006 until 2011 and the recently established new academic blog Animation Studies 2.0. She has published on both animation studies and television, most recently The A to Z of Animation and Cartoons (2010) and Historical Dictionary of Animation and Cartoons (2009) for Scarecrow Press. She has published in anthologies on Crime Scene Investigation and Life on Mars as well as shorter works for the online journal FLOW. She is currently working on a book on TV animation with Paul Ward for Edinburgh University Press and a book on Scottish animator Norman McLaren. She began a new role as Vice President of the Society for Animation Studies in autumn 2011.

EVA STRUSKOVÁ – DODALOVI: VIZE A REALITA. K VÝVOJI ČESKÉ ANIMACE V PRVNÍ POLOVINĚ 20. STOLETÍ

Cílem prezentace je přiblížit situaci v českém animovaném filmu v meziválečném období z hlediska produkčních možností, vývoje profese i konceptů animovaného filmu. První etapa historie kresleného filmu v českých zemích byla spojena s prací Karla Dodala a Hermíny Týrlové (Dodalové) pro Elektajournal. Profesionální zkušenosti pak využil Dodal se svou druhou životní partnerkou Irenou v Ire-filmu. Ateliér Ire-film, rozvíjející se v období 1934 – 1938, se stal prvním centrem kontinuální výroby kreslených a trikových filmů v Československu. Program ateliéru, experimentujícího v oblasti reklamního i autorského filmu, vytvořil také první dramaturgický koncept české animované tvorby. Filmy ateliéru i jeho nerealizované projekty a plány tvoří důležitý základ pro další vývoj animovaného filmu v Čechách a na Moravě.

Eva Strusková, absolventka Filozofické fakulty (katedra novinářství a dálkové studium estetiky), pracovala od roku 1961 ve Filmovém ústavu, po krátké praxi v Čs.rozhlasu (1965 – 1969) pak působila další léta v Čs. filmovém ústavu, resp. Národním filmovém archivu. Byla činná i jako editorka [Jaroslav Brož, Alexander Hackenschmied, 1973; Mezi literaturou a filmem (Gabrilovič, Ajtmatov, Šukšín, Michalkov) 1988, Stanislav Ulver, Západní filmová avantgarda, 1991, Jan Žalman, Umlčený film 1963, sborník Tartuská škola v překladu Tomáše Glance 1995 aj.]. Od roku 1995 se řadu let jako kurátorka sbírky zvukových záznamů NFA zabývala orální historií. Současně zpracovávala dílčí studie vztahující se k méně známým kapitolám české avantgardy. Od roku 2004 se věnovala archivnímu průzkumu k tématu Dodalových. V souvislosti s terezínským pobytem Ireny Dodalové vznikl samostatný projekt o filmování v Terezíně 1942. Výsledky studia byly zveřejněny v časopisu *Iluminace* a práce o filmování v terezínském ghettu i v zahraničních publikacích.

MARTIN BŮŘIL a MARTIN MAZANEC – „ANIMACE VE VEŘEJNÉM PROSTORU“

Animátor Martin Bůřil společně s kurátorem pohyblivých obrazů Martinem Mazancem provedou diváky během dvou přednášek (Animace světla, Animace prostoru) mezi příklady animace, kdy animovaný film nepodléhá “klasickým” produkčním a projekčním zákonitostem. Poukážou na skutečnost, jak animační proces vede ke vzniku světelných objektů, filmu, sochám, akcím ve veřejném prostoru a k živým performativním obrazům.

Martin Bůřil (*1980) absolvoval brněnskou FaVU a poté studoval na katedře animace pražské FAMU. Je autorem několika krátkých animovaných filmů, kromě animace se věnuje také tvorbě instalací a multimediálních projektů. Spolupracuje na divadelně multimediálním projektu AUTOBUF a na dalších projektech pražské a brněnské nezávislé scény (Buchty a Loutky, Handa Gote, Nanohach, ANYMADE). Organizuje klubové přednáškové večery o současné animaci a animovaných filmech. V roce 2012 začíná spolupráce s VJ Koluchem a uskupením ANYMADE: Projekt LAPUTOIDY, film BUBI, hudební klip pro uskupení MILANESE a klip pro slovenského hudebníka Pjoniho. Z dalších projektů: MONOSKOP no3. (2010), HD (2013), URBAN VOID (s VJ Koluchem) (2013), KOUZLO ZAPOMĚTLIVOSTI (s Veronikou Vlkovou a VJ Koluchem) (2013)

Martin Mazanec (*1981) absolvoval obory Filmová věda a Sociologie na Filozofické fakultě UP v Olomouci. V dizertační práci *Kino - Rekonstrukce filmového prostoru se zabýval mediací prostoru kina a kurátorstvím pohyblivého obrazu* (FAMU, 2012). Od roku 2010 editor databáze českého pohyblivého obrazu *mediabase.cz*. Od roku 2007 se podílí na programové koncepci *Přehlídky filmové animace a současného umění* (PAF Olomouc), kde se věnuje i redakční práci v rámci *Edic PAF*.

PAVEL HORÁČEK – „TOTÁLNÍ ANIMACE: TERMÍN, TECHNIKA, ESTETIKA A AUTORSKÝ PŘÍSTUP“

V roce 2014 bude Anifilm zaměřen na specifickou techniku animovaného filmu – totální animaci. Vymezení takzvané totální animace vychází z technologického zpracování kresby či malby, animované v jedné vrstvě. Pro každou novou fázi obrazu vznikne originální, zcela nový obraz. Jedná se o techniku, při které jsou střih a pohyby kamery vytvářeny skrze animaci – výtvarně zpracované změny obrazu. Vzhledem k náročnosti této techniky ji využívá zpravidla solitérní autor, aby bylo možné udržet plynulost stále se měnícího obrazu. Esteticky se totální animace vyznačuje stálými proměnami, průlety prostorem a mezi nejběžnější formální rysy patří metamorfózy. Animuje se takto často kresba nebo malba na prosvětlené ploše. Do zvoleného konceptu ale spadají i například principy bezkamerové animace. Festivalový program bude protnut jak filmovou tvorbou, workshopy stěžejních tvůrců, tak i příspěvky teoretiků a historiků k tomuto tématu. Přednáška kurátora programu přiblíží českou genezi pojmu a popíše všechny přístupy, které při definování totální animace uplatňují.

Mgr. Pavel Horáček se narodil v Českých Budějovicích. Vystudoval obor *Teorie a dějiny filmu a audiovizuální kultury* na Masarykově univerzitě v Brně. Ve své bakalářské i magisterské práci se věnoval výrazovým prostředkům a specifickým animačním technikám především v českém animovaném filmu. Spolupracoval s *Přehlídkou animovaných filmů* v Olomouci, *Animáníí* v Plzni a publikoval o filmu a animaci mj. v *Cinepuru*, *Filmu a době* a *Homo Felixu*. Dramaturgicky připravoval tři DVD výběry české animace, které vydal Institut animace a připravoval program animovaných předfilmů pro brněnské kino Art. Tři roky působil na Mezinárodním festivalu animovaných filmů AniFest jako programový ředitel. V současnosti je hlavním dramaturgem festivalu Anifilm.

Výrobně – produkční cyklus

MARK SHAPIRO – Produced by LAIKA

LAIKA, the Portland, Oregon USA-based animation studio specializes in the production of feature-length and short films. The studio's presentation will focus on the background of making the feature-length stop-motion films *Coraline* (2009), *ParaNorman* (2012) and *The Boxtrolls* (to premier in fall 2014). Mark Shapiro, member of the festival jury, will present rare shots collected over time and short samples detailing how the films were made. He will also present the short film *Moongirl* (2005 - directed by Henry Selick), the studio's first CG short

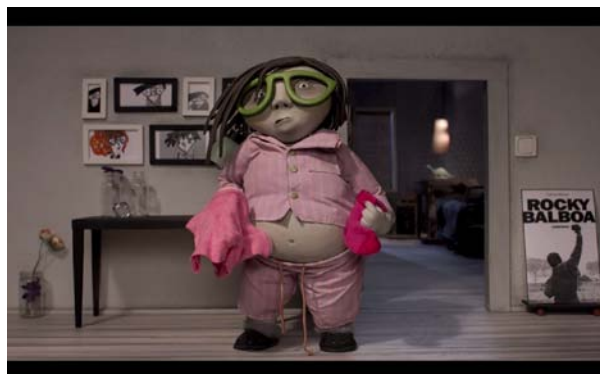
film. Throughout his career, Mark Shapiro, who specializes in communications and marketing, has explored different branches and public relations for film production.

Mark Shapiro's diverse marketing and communications career has taken him across the United States, working in brand development, advertising, public relations, film production and writing for companies including Nike, Town & Country Magazine and Upper Deck. In 2007, he joined LAIKA, where he manages brand strategies, including the marketing efforts for LAIKA's corporate identity as well as the company's feature films. A native of Seattle, Mark attended Emerson College in Boston and received his Bachelor of Arts in English from The Colorado College in Colorado Springs. He also completed education studies at Lewis & Clark College in Portland.

WORKING PROGRESS – PŘÁVĚ VZNIKÁ

- **Lichožrouti** – v produkci společnosti T.H.A. vzniká celovečerní film dle literární předlohy stejnojmenné knihy Pavla Šruta. Kniha získala několik ocenění: Nejkrásnější česká kniha roku 2008, Cena Magnesia Litera 2009, Cena noci s Andersenem 2009, Cena Magnesia Litera Kniha desetiletí 2011. Film bude realizován technologií C.G.I.. Výtvarnicí a režisérkou je Galina Miklínová, která bude spolu s producentem Ondřejem Trojanem a Petrem Horákem ze studia Alkay prezentace přítomna. Výroba filmu byla spuštěna v roce 2013. Přibližné datum premiéry je konec roku 2016 a diváci Anifilmu uvidí ukázky animací jako první.
- **Mála z rybárny** – ještě než přijde snímek letos do tuzemských kin, poodhalí režisér, výtvarník a scenárista Jan Balej z jeho dokončovaného filmu Malá z rybárny něco návštěvníkům festivalu Anifilm. Film vychází z pohádky H. CH. Andersena Malá mořská víla, kterou ovšem Balej zasadil do současných kulis moderního velkoměsta. Stejně jako režisérovy předešlé filmy a seriály (Filmfárum 2 – příběh Moře, strýčku, proč je slané? /2006/, Jedné noci v jednom městě /2007/) bude i Malá z rybárny klasickým loutkovým snímkem.
- **Život k sežrání** – loutkový film *Život k sežrání* vzniká podle stejnojmenné dětské knihy Francouze Mikäela Olliviera. Protagonista snímku, dospívající Benjamin, má nadváhu, chce si otevřít restauraci na bretaňském pobřeží a poprvé se zamiluje... A samozřejmě na něj čeká ještě mnoho dalších příhod. Režisérkou snímku je úspěšná autorka krátkých filmů Kristina Dufková, která film připravuje v produkci Barletta. Premiéra je stanovená až na rok 2016, přesto tvůrci na prezentaci předvedou množství propagačních materiálů i hotové loutky.

MASTERCLASS - JURIJ BORISOVIČ NORŠTEJN

Jurij Borisovič Norštejn (1941) je ruský výtvarník, režisér, animátor, ale také pedagog, literát a myslitel. Patří mezi nejvýznamnější postavy světového animovaného filmu. Jeho díla, především snímek *Pohádka pohádek*, byla mnohokrát v anketách odborníků zařazena mezi nejlepší animované filmy všech dob. Norštejnovo dílo se vyznačuje hloubkou vidění, dokonalým propojením atmosféry, emocí a detailů. Filmařův intelektuální a umělecký rozhled a s tím spojený obrovský rozsah jeho inspiračních zdrojů tvoří hlavní osu knihy *Sníh na trávě*. Masterclass vychází z této knihy, která byla v loňském roce vydána v českém překladu a jenž je určitým „manuálem“ k tvorbě animovaného filmu a myšlení o něm. Režisér při své masterclass knihu aktivně využívá k četným příkladům tvůrčího myšlení, svých postupů a důležitých inspirací.

MASTERCLASS - FERENC CAKÓ

Ferenc Cakó (1950) je přední maďarský animátor specializující se na animaci písku, který během festivalu svůj způsob tvorby naživo předvede před diváky. Jedná se o specifickou a ojedinělou techniku, které se pro její náročnost mnoho animátorů nevěnuje. Autor za své filmy vytvořené animací písku, jako například *Ab Ovo* nebo *Ashes*, získal řadu mezinárodních ocenění. Vedle praktických ukázek bude program zahrnovat i projekci autorových filmů.